

Järvenpään
kaupungin
**osallisuuden
periaate**

Miksi osallistuisin?

Järvenpään kaupunki olemme me kaikki yhdessä: kasvavan kaupungin yli 46 000 asukasta, noin 3000 yritystä ja 300 yhdistystä sekä kaupungin päättäjät ja henkilöstö.

On hyvä, että kaupungin palveluihin ja yhteiseen kehittämiseen osallistutaan laajoin joukoin ja monin äänin. Kaupungin työntekijät puolestaan haluavat kehittää osallisuutta niin, että osallistuminen on vaivatonta ja turvallista ja vaikuttavaa.

Muutos voi toisinaan olla hidasta, mutta osana muutosta voi olla jokainen jäkeläinen.

Parhaimmillaan yhteisöllisyys ja aloitteellisuus rakentavat keskinäistä luottamusta ja kumppanuutta. Sellaisessa yhteisössä saa olla eri mieltä ja kuntademokratia toimii.

Sinä olet tärkeä osa järvenpääläistä yhteisöä, sinä saat osallistua ja sinä voit vaikuttaa. Tutustu keinoihin tässä julkaisussa!

Osallisuuden periaate

Osallistava kaupunki-organisaatio

Kaupungin henkilöstö toimii aloitteellisesti ja oikea-aikaisesti niin, että kuntalainen voi osallistumisellaan aidosti vaikuttaa. Järjestämme kuulemista, keskusteluja ja monipuolista yhteistyötä asioissa, joilla on vaikutusta kuntalaiseen. Lakisääteisen osallistumisen lisäksi kehitämme vapaampaa osallisuutta palvelualueilla ja niiden työyksiköissä.

Vuoro-vaikuttavat päättäjät

Kuntavaaleissa järvenpääläinen antaa järvenpääläiselle luvan edustaa häntä päättäjänä. Kuntapäättäjä on puolestapuhuja, jonka kautta kaupunkilainen on osallinen valtuuston ja muidenkin toimielinten päätöksentekoon. Onkin tärkeää äänestää kuntavaaleissa, sekä pitää kaupunkilaisten ja päättäjien välit aktiivisesti keskustelemina läpi valtuustokauden. Järvenpääläiset päättäjät haluavat tuoda järvenpääläisten ääntä ruohonjuuritasolta päätöksentekoon.

Uteliaat kaupunkilaiset

Kun kaupunkilainen haluaa osallistua, vaikuttaa tai tarvitsee apua, hän löytää siihen tietoa, tapoja ja kanavia. Utelias kaupunkilainen tekee kaupungille hyvää, hän on kiinnostunut kaupungin asioista, tuo oman kantansa esille ja kuuntelee muita. Hänellä on lupa osallistua kaupungin muutoksen tekemiseen.

Tarkempaa tietoa jarvenpaa.fi-sivuston Osallistu ja vaikuta-osiossa.

Osallistumisen ja vaikuttamisen kanavat

Tietoa ja neuvontaa:

Tervetuloa
Järvenpään:
Muuttajan opas

Järvenpää-info
neuvoo ja ohjaa

Oma Järvenpään
digipalvelut

Bloggaa
Järvenpäämediassa

Tilaa Järvenpään
kaupungin
viikkokirje!

Komentoi ja
keskustele
kaupungin
sosiaalisen
median kanavilla

Osallistu ja toimi:

Kaupungin
tapahtumat

Harrasta yksin tai
yhdessä
Järvenpään Opisto,
yhdistykset,
kirjasto, museo.

Avoimet
kohtaamispaikat:
Perhetalo Joutsikki
Temalin nuorisotalo
Myllytien
toimintakeskus

Jampan asukastupa
Seppälän talo

Ala vapaaehtoiseksi

Hae ja varaa tiloja

Hae avustusta

Eri elämäntilanteissa:

Vanhempain-
verkosto

Päiväkotien ja
koulujen
vanhempain-
yhdistykset

Vaikuttamon
ikärajaton
uravalmennus

Kehitä ja vaikuta:

Anna palaute tai
kehittämisidea

Tee kuntalaisaloite
Anna lausunto

Ole yhteydessä
päättäjiin

Ikäryhmäni tai
vammaisten
edunvalvonta ja
kehittäminen:

Eläkeläisneuvosto

Nuorisovaltuusto

Vammaisneuvosto

Toimintakeskuksen
Asiakasraati ja
työpajat

Järvenpää-raati ja
palveluiden
kehittämisraadit

Osallistu ja vaikuta
maankäytön
suunnitteluun

Osallistu infoihin,
työpajoihin ja
kaupungin johdon
foorumiin

Osallistu päätöksentekoon:

Äänestä
kuntavaaleissa

Äänestä
osallistuvassa
budjetoinnissa

Osallisuus on kuntalain ja perustuslain mahdollistama toimintatapa

Osallisuus on oikeus

Osallisuus luo kansalaisuutta, aktivoi, luo palveluista samanarvoisia, parantaa ihmisoikeuksia ja demokratiaa. Osallistuminen on merkityksellisyyden ja mahdollisuuksien kokemista.

Osallisuus on kuulumista sellaiseen kokonaisuuteen, jossa pystyy liittymään erilaisiin hyvinvoinnin lähteisiin ja elämän merkityksellisyttä lisääviin vuorovaikutussuhteisiin.

Osallisuus on vaikuttamista oman elämänsä kulkuun, mahdollisuuksiin, toimintoihin, palveluihin ja joihinkin yhteisiin asioihin.

- Kunnissa osallisuuden edistäminen on osa kunnan ja koko kunta-alan uudistumista. Esimerkiksi Kuntaliitossa osallisuuden tukimuodot ulottuvat edustuksellisen demokratian ja kuntalaisten osallistumismahdollisuuksien kehittämiseen.

[Tutustu kuntalain 5. lukuun.](#)

- Kuntaliiton lisäksi THL on arvokas lähde kunnille osallisuuden kulttuurin muodostamiseen.

thl.fi/fi/web/hyvinvointi-ja-terveyserot/eriarvoisuus/hyvinvointi/osallisuus

Yleisesti kuntalaista kiinnostavat osallistumismahdollisuudet:

- tarjotut tilat
- kohtaamispaikat
- vaikuttamismahdollisuudet omaan elinympäristöön
- kaupunkitapahtumat
- osallistuva budjetointi
- vapaaehtoisena toimiminen.

Mihin sinä haluat osallistua ja vaikuttaa? Vastaa kyselyyn:
forms.office.com/e/8g08cV8zUY

Keskeisiä osallisuuden käsitteitä

Aloite: jos asukkaalla on tärkeä kunnan toimintaan liittyvä asia tai idea, hän voi ehdottaa, että päättäjät käsittelevät sen. Tällaista ehdotusta sanotaan aloitteeksi. Suomessa kaikilla kunnan asukkailla on oikeus tehdä niin sanottu kuntalaisaloite, ja kunnan päättäjillä on velvollisuus käsitellä kaikki aloitteet. Muita aloitteenavia Suomessa ovat kansalaisaloite ja eurooppalainen kansalaisaloite.

Avoim hallinto -termi kuvaa hallinnon läpinäkyvyyttä. Avoimuus hallinnossa tarkoittaa tiedon ja palveluiden saatavuutta ja hallinnon vastaanottavuutta uusille ideoille ja tarpeille. Katso myös: <https://avoinhallinto.fi/>

Avoim kohtaamispaikka on tila, jota voi ylläpitää yhdistys, seurakunta, kaupunki tai yrittäjä. Myös kaupunkilaiset voivat itse luoda epävirallisempia tiloja olohuoneiksi. Tila on avoin, maksuton ja saavutettava, ja mikä tärkeintä, kaupunkilaisten hyväksi katsoma paikka kokoontua.

Demokratia: kansanvalta. Demokratiassa kansalla on oikeus käyttää poliittista valtaa ja vaikuttaa yhteisiin asioihin. Suomalaiset valitsevat äänestämällä keskuudestaan ihmiset päättämään yhteisistä asioista. Tällaista mallia kutsutaan edustukselliseksi demokratiaksi.

Järvenpäämedia on kaupungin omaäänistä viestintää. Järvenpäämediassa viestintä on monipuolista eri kanavissa kuten blogeissa ja podcastien muodossa. Tavoitteena on edistää vuorovaikutteisuutta. Järvenpäämedia aloitti marraskuussa 2020.

Järvenpääraati, asiakasraati on asukkaista kootava monipuolinen ja väestörakenteeltaan kattava verkosto tai fokusryhmä, joka osallistuu muun muassa suunnitteluun, sekä seuraa ja arvioi palveluiden kehitystä. Raatilainen voi ottaa erilaisen

roolin asiayhteydestä riippuen. Raatiin on avoin haku.

Kansalaistoimintaa on julkinen toiminta yhteiskunnan, yhteisön jäsenenä, erilaisissa yhdistyksissä, kansalaisjärjestöissä ja asukasliikkeenä. Kansalaistoiminta tukee demokratian kehittymistä, ja auttaa lähentymään välitöntä yhteisten asioiden hoitoa.

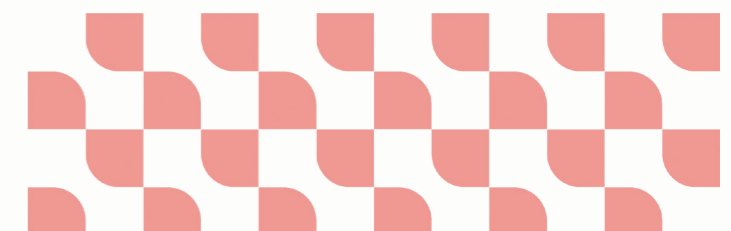
Kuuleminen: asianosaisten kuuleminen on osa avoimen hallinnon valmistelua ja päätöksentekoa. Hallintoon ja hallinnon menettelyyn liittyvä osallisuuden keskeinen toimintatapa.

Osallisuusverkosto on joukko Järvenpään kaupungin työntekijöitä, joiden tehtävä on tukea osallisuutta palvelualueilla sekä neuvoa järvenpäläisiä vaikuttamaan asioissa, jotka heille ovat tärkeitä.

Osallistuva budjetointi tarkoittaa toimintatapaa, jossa kansalaiset päättävät tietyn rahasumman käytöstä tai osallistuvat muulla tavoin kaupungin taloudesta päättämiseen.

Oma Järvenpää on digitaalinen aloite-, palaute- ja asiointialusta. Oma Järvenpäässä kaupunkilainen pääsee helposti osallistumaan ja vaikuttamaan, silloin kun hänelle itsellensä sopii. Alustan käyttöönotto 2023-2024.

Vaikuttamistoimielin on edunvalvonta tekevä toimielin, joka tuo edustamansa ryhmän ääntä valmisteluun ja päätöksentekoon. Vaikuttamistoimielimiä Järvenpäässä ovat nuorisovaltuusto, eläkeläisneuvosto ja vammaisneuvosto. Kaupunginhalitus asettaa ihmiset vaikuttamistoimielimeen.

Kaupungin osallistumisen suunnitelmat ja dokumentit

Järvenpäästrategia2030

– arvot ja painopisteet

Hyvinvointi- ja turvallisuus-suunnitelma

– painopisteenä kaikkien mahdollisuus osallisuuteen.

Opetus ja kasvatus:

Perusopetuksen

opetussuunnitelma:

oppilaan osallisuus ja vaikuttaminen ja vanhempien osallistuminen.

Esiopetus: lapsen osallistuminen

Varhaiskasvatus:

yhdenvertaisuus, lapsen osallisuus

Rakennushankkeiden osallisuusmalli

**Osallisuus
on elävää
tekemistä
palvelualueilla**

Kaavoituksen

osallistumis- ja arviointisuunnitelmat

www.jarvenpaa.fi/kuulutukset

Yhdistysten

yhteistoimintamalli

– työ käynnissä, tutustu luonnokseen

Lähitalotoiminta, lähitalomalli:

Yhteisöllinen toimintatapa muun

muassa vuokrataloyhtiöissä.

Käytössä Myllytien toimintakeskuksen lähiympäristössä.

Sivustakatsojasta osalliseksi

– [Kotoutumisohjelma 2022-2024](#)

Miten päätöksenteko toimii?

Tutustu vaikuttamisoppaaseen

[”Anna äänesi kuulua”](#)

Ota yhteyttä

viestinta@jarvenpaa.fi

tai osallisuuden erityisasiantuntija

Pilvi Kallio-Meriläinen

etunimi.sukunimi@jarvenpaa.fi

